

Omakoti

SALO » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellakin

18

Häiriötilanteisiin varautuminen
alkaa kotoa

20

RENNOSTI PALVELEVA RAUTAKAUPPA

Rautanet Koski

Hongistontie 3, Koski TI
Puh. 02 484 920

ma – pe 6.30 - 16.30
la 9.00 - 13.00
su suljettu

Rautanet Suomusjärvi

Kitulanramppi 2, Suomusjärvi
Puh. 02 484 0620

ma – pe 7.00 - 17.00
la – su suljettu

Rautanet Salo

Satamakatu 40, Salo
Puh. 040 670 9065

ma – pe 7.00 - 15.00
la – su suljettu

www.rautanetkoski.fi

KLIININEN RAVINTOVALMISTE SOUVENAID VARHAISEN ALZHEIMERINTAUDIN RAVITSEMUSHOITOON.

NUTRICIA
Souvenaid

Makuina mansikka, vanilja
ja kahvi.

Nutricia
Souvenaid

69⁹⁰

24x125 ml
(2,91€/kpl)

x 24

TILATA VOI MYÖS
WWW.SALONVERKKOAPTEEKKI.FI
JA NOUTAA APTEEKIN YHTEYDESSÄ
OLEVASTA NOUTOKERIKOSTAMME 24/7.

HALIKON APTEEKKI

Prismantie 2, 24800 Halikko
Avoinnna ark 8-20, la 9-18, su 11-17
puh. 02 737 1502

MEILTÄ
SAAT
BONUSTA

Saat S-Etukortilla Bonusta apteekkimyymälässä maksetuista tuotteista tai palveluista.
Bonus ei kerry resepti- tai itsehoitolaäkkeistä.

Ilo irti lemmikkiarjesta!

Herkuista leluihin ja pedeistä ruokiin!
Salon Hankkijalta saat kaiken,
mikä saa hännät heilumaan
ja viikset värisemään.

WERRATON
JAHTI & VAHTI

Lihaisaa laatua koirallesi

Hankkija

HANKKIJA SALO ÖRNINKATU 16

Seuraa meitä Facebookissa ja
Instagramissa @hankkijasalo

AVOINNA
MA-PE 9-17, LA 9-14
P. 010 768 3276
(mpm/pvm)

Salon
Kaukolämpö

Tervetuloa
tapaamaan meitä
Salon messuille
10.-11.1.2026
ja osallistumaan
arvontaan.

Ihan näiltä nurkilta löytyy
ympäristöä vaalivaa ja
huolettomuutta tarjoavaa
kaukolämpöä, joka lämmittää
yli 15 000 salolaisen kodin.

Lämpöä riittää jaettavaksi myös
muille kodeille ja kiinteistöille
– rakennuksen iästä tai koosta
huolimatta, joten jos kaipaat
lämpöä, ole yhteydessä.

salonkaukolampo.fi

SUOSIKKILINKO
20 vuoden kokemuksella!

TELAVETOINEN LUMILINKO
Mod. ATLAS STG1170E/ 13 HV

- 13 hv/420 cc laadukas OHV nelitahtimoottori
- Työleveys 71 cm
- 5 vaihdetta + 2 taakse
- mm. sähköstartti, led-valot, heittotorven kaukosäätö, hammastettu syöttökierukka ym.!

TARJOUS!
1095 €
(Norm. 1490 €)

TRAKTORIMÖNKIJÄ
200cc T3B Apollo
Orion Commander
TALVIPAKETILLA

- Mukana kotimainen lumilevy + lumiketjut!
- Tieliikenteeseen rekisteröitävä malli!

TARJOUS!
2990 €
(Norm. 4079 €)

TRAKTORIMÖNKIJÄ
Linhai 420 Promax EFI T3B
All Inclusive -paketilla

Paketissa mukana kotimainen lumilevy,
kahvanlämmittinsarja ja yleisparäkärri!
• Moottori 352cc 4-tahti • CVT-automaatti
• Mönkijällä 5 vuoden takuu!

TARJOUS!
5490 €
(Norm. 6742 €)

**Kasaus + luovutus-
huolto 0 €!**

TRAKTORIMÖNKIJÄ
Linhai Landforce 550L EPS
4x4 T3b talvipaketilla

Mukaan pikakiinnitteinen 150cm lumilevy +
kahvanlämmittinsarja!
Vakiona mm. automaattivaihteisto, ohjaustehostin
sähkövinssi, vetokoukku, TFT-näyttö
• Pidennetty runko!
• Takuu 5 vuotta!

TARJOUS!
6290 €
(Norm. 7279 €)

**Kasaus + luovutus-
huolto 0 €!**

Meiltä myös huolto & varaosat!

Salolainen perheyrytys jo kolmannessa polvessa!

10 kk korotonta
maksuaikaa!

TILAA HELPOSTI NETISTÄ:
WWW.KONE-GLANS.FI

☎ 040 300 1050

📍 JOENSUUNKATU 10, 24100 SALO

🏪 MYYMÄLÄ AVOINNA:
MA-PE 9-17 ja LA 9-14

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	2*
Nro 2/2026	vko	19
Nro 3/2026	vko	26
Nro 4/2026	vko	37
Nro 5/2026	vko	45

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 14 000 kpl
Pientalot Salon ja Someron taajamissa.

* Jakelussa myös Salo2026 - messuilla 10.-11.1.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva

Joona Kotilainen / Kuvia Suomesta

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

14 Remontilla vauhditusta omakotitalon myyntiin

Freepik

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Yksityiset terveyspalvelut
- 8 Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 10 Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 14 Kodin arvoa nostavat remontit
- 17 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 18 Kattoremontti talvella
- 20 Kodin paloturvallisuus ja varautuminen
- 23 Lakipalsta
- 24 Tavarankarsiminen
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoa ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen
päätoimittaja

LVI JuKi Oy

LVI-alan ammattilainen kotitalouksien ja yritysten tarpeisiin

- Putkiremontti
- Lämmitys
- Lämpöpumput

041 544 6989
juki.kivela@gmail.com
www.lvijuki.fi

Ravintola KJ Köökki

- Pitopalvelu
- Lounas arkisin 10.30-13.00

www.kjkookki.fi • kjkookki@gmail.com
Tehdaskatu 7, 24100 Salo

Lounasravintola Mustapippuri

- Lounas arkisin klo 10.30-13.30

Joensuunkatu 12, 24100 Salo

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuomassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai-vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty-mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkiksi edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken-nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke-mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok-sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur-vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa-verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me-netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal-velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val-mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal-patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis-suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu-lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe-uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräässä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaite johti yli 300 000 euron palovahin-koon. Turvallisuudesta säästäminen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk-kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai-sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar-dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu-neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel-la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl-keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su-lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui-tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri-tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs-ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuilu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä-sityötekniikaksi tilkkuilun. Tilkkui-lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe-rinteet ja rajaton määrä luovuut-ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk-ka- ja ylijäämäkankaita käsityöhar-rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan-gaspaloja tai kierrätysmateriaale-ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit-ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy-tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka-dottaneet ymmärryksen materi-aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit-seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili-teollisuuden ylijäämämateriaalien hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate-riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilkkutöistä kiinnostuneelle lähes rajattomasti erilaisia tapoja, kurin-alaisesta ja tarkasta mallin mukai-sesta ompelusta vapaaseen tilkku-maalaukseen. Kierrätysmateriaa-lien käytössä tilkkuompeleijan kan-nattaa kiinnittää huomiota mate-riaalien laatuun: tilkkutyössä kan-kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas-sa Pohjois-Amerikkaan suuntau-tuneen siirtolaisuuden ja paluu-muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises-ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo-udellisten muutosten myötä koti-talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy-vin modernina, taiteellisenä ilmai-suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuilu on mitä suuremmassa määrin myös yhtei-söllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniik-ka – se on ajattelutapa, jossa jokai-nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuilussa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy-väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
tauksen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpump-
pujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia pakkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövas-
tuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Sykyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivah-
taa kunnolla ennen niiden takaisin laittoa.

Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi-
pesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsi-
pyyhkimisen ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

Terveys- teema

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveyttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on menossa uusiksi.

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttavat kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muiltakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana laskuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myller-

ryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin muun muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on

vaikuttanut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveyspalvelujohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä.

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sotepalveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosi-

aali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sote-visio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Kajander

toteaa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat palvelut voidaan ylipäättään järjestää.

– Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirrat seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakkauttaneet terveyskeskuksen.

– Ei tarvitsisi aina olla isoa sotekestusta kaikkine palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja -pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

– Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut ennätyksellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työntekijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammatillisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

– Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sellaisia, että kaikki niissä koulutautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehityksestä odotetaan helpotusta tilanteeseen, työvoiman riittävyys tulee leikin hänen mukaansa olemaan lähivuosikymmeninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapauskokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnanvapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Kokeilun sisältämien käyntien määrä kuten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuukautta. Emma Kajander toteaa kokeilun käynnistyneen hyvin.

– Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuitenkin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tietoon. Kajander huomauttaa Kelan tilastojen perustuvan korvauksen maksuhetkeen eikä asiakaskäynnin ajankohtaan, joten ne laahaavat hieman jäljessä. Jäsenet ovat keränneet myös palautetta asiakkailtaan.

– Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määritellä hoidon tarpeen,

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet kokeiluun tyytyväisiä. Etenkin järkevän kattohinnan määrittely eri tutkimustoimenpiteille on vaatinut tarkkaa harkintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnistuneena.

– Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suomen – mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittaisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivityksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokeilun suunnittelua onnistuneeksi. Joustavana sitä voidaan tarvittaessa päivittää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimerkiksi suuremmat ovat onnistuneet.

– Ja voi jopa muodostua ihan uusiakin yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimusvalikoima liian suppea laboratoriokokeiden ja erityisesti röntgentutkimuksen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

– Uskon, että kun kokeilussa menään vähän pidemmälle, pitää kuitenkin keskustella olisiko siihen järkevää sisällyttää enemmän kuin kolme käyntiä vuodessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin paljon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvokasta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoitoaan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksityisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatkamaan hoitoaan julkisella puolella.

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveytään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vastaanotoilla on huomattu entistä useampien asiakkaiden harrastama terveyden ja kunnon optimointi ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisen terveyden seurannassa.

– Ja he myös käyttävät erilaisia apuvälineitä siihen; älykelloja, unen monitorointia ja aktiivisuuden monito-

Huomiota hammasterveyteen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tiedotti vuoden 2024 lopulla hampaiden eroosion olevan hyvin yleistä aikuisilla. Terve Suomi -väestötutkimuksessa oli havaittu, että vähäistä eroosiota hampaissa esiintyy jopa 71 prosentilla suomalaisista ja vähintään kohtalaista eroosiota 17 prosentilla.

Eroosiolla tarkoitetaan hampaan kiilteen liukenemista ja hampaiden syöpymistä. THL:n mukaan erityisesti happamat juomat, kuten energia- ja urheilujuomat pehmentävät ja liuottavat hammaskiillettä ja aiheuttavat eroosiota. Hampaiden reikiintyminen eli karies on puolestaan yleisin suun sairauksista ja aiheutuu bakteereista. Hampaiden reikiintymistä voi ehkäistä itse muutamalla arkisella, mutta tehokkaalla keinolla:

1. Pese hampaat fluorihammastahnalla aamuin ja illoin. Pese hampaita vähintään kahden minuutin ajan ja käy jokaisen hampaan kaikki pinnat läpi hammasharjalla. Valitse hammasharjaksi mahdollisimman pehmeäpäinen harja, jotta ikenet eivät vaurioidu ja vetäydy. Sähköhammasharja on tavallista hammasharjaa tehokkaampi puhdistaja.

2. Puhdista hammasvälit päivittäin ennen hampaiden harjausta, jotta ruoantähteet poistuvat hammasväleistä. Hammaslankaa tai hammasväliharjaa käyttämällä hammastahnalla fluori pääsee vaikuttamaan hammasväleissä, mikä ehkäisee reikien muodostumista.

3. Odota ruokailun jälkeen vähintään puoli tuntia ennen hampaiden harjausta. Jokainen ruokailu aiheuttaa suuhun happohyökkäyksen, jonka aikana hampaat ovat hauraamat. Hampaat kannattaa siis pestä aamuisin ennen aamupalaa tai odottaa vähintään 30 minuuttia aamupalan jälkeen ennen harjausta.

4. Ruokailu aiheuttaman happohyökkäyksen vuoksi kannattaa myös pitää ateriarytmi tasaisena ja syödä päivän aikana korkeintaan 5–6 ateriaa. Jos suussa on jatkuvasti happohyökkäyksiä, hampaat altistuvat reikiintymiselle ja kulumiselle. Ruokailun jälkeen otettu ksylitolipurukumi tai -pastilli katkaisee ruokailun aiheuttaman happohyökkäyksen, jolloin hampaat altistuvat vähemmälle rasitukselle.

5. Vesi ei aiheuta suuhun happohyökkäystä, joten sitä kannattaa suosia ruokajuomana. Sitä voi juoda myös aterioiden välissä, kun taas virvoitusjuomat, mehut ja limsat on parempi säästää ennemmin juhlahetkiin.

Lähteet: www.thl.fi, www.kaypahoito.fi.

rintia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotolla ihan eri tavalla kuin 10 vuotta sitten.

Yksityisten terveyspalveluiden pääpaino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asiakkaat kuitenkin hakeutuvat nykyisin terveyspalvelujen pariin ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

– Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mitattamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suomalaisten kasvanut ylipaino ja yleistynyt liikkumattomuus ovat olleet jo pitkään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös istumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viikkoonsa saa mahdutettua suunniteltua liikunnanharrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

– Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeämpää on, että pysyy myös liikkeellä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

Kotini on linnani, kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisesti itsevaltiaana tai naapureistaan piittamatta. Omakotiasujalle on sälytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikaan ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suurikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta.

Peräkärriä tai asuntovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaavaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvuin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttelee ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuksella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohteen, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittyvät naapuririidat voidaan vält-

tää, kunhan yhteisistä säännöistä pidetään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallinta-alueiden rajoille sijoittuvat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankepäällikön sijainen **Irja Hanelius** Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumiseen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden

käsittelyyn jo reilut kymmenkunta vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäytyminen, Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittaminen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein

haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä tapahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

– Esimerkiksi aita-tilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyynä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuksen, konfliktia on Haneliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

– Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälästä löytynyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriävät näkemykset asian vakavuudesta.

Siksipä sovittelussa ratkaisua ei ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.

– Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevasta lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juridiikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua autotallinsa liian lähelle naapuritontin vastaista rajaa, mielestään uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri – ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asu-

misrauhan keskukselle tulleissa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

– Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoa olemaan yhteydessä esimerkiksi Asumisrauhan keskuksen.

– Joskus asiakas saattaa haluta pitkittyneessä ja raskaaksi kokemassaan tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.

– Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisun etsimiseen yhdessä.

– Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa. ■

• ULKO- JA SISÄREMONTIT
SEKÄ KORJAUKSET
• KATTOJEN PESUT JA MAALAUKSET
• OMENAPUIDEN, PENSAIDEN
JA AITOJEN LEIKKUUT

OTA YHTEYTTÄ JA LAITETAAN SINUNKIN PIHASI KUNTOON!
Puh: 044 523 4083 info@kiinteistokettu.fi www.kiinteistokettu.fi

ke 18.2., ke 18.3., ke 22.4. Tallinna
päivärasteily Eckerö, bussi mukana 79€/hlö
ma 2.-pe 6.3. Rakveren hemmotteluloma
5pv. Aqva Spa 649€/hlö/2hh
ti 10.-12.3. Pärnu ostosmatka 3pv,
Hotel Pärnu 235€/hlö/2hh
su 15.-la 21.3. Hiihtomatka Vuokattiin 7pv
715€/hlö/2hh
ti 17.-to 19.3. Tallinna 3pv
Nordic Hotel Forum 245€/hlö/2hh
ma 23.3. Olkiluodon ydinvoimala,
sis. kahvi, ruoka ja opastus. TVO ei peri
Olkiluodon vierailusta maksua 70€/hlö
su 29.3.-la 4.4. Haapsalun kylpylämatka
7pv, Fra Mare 585€/hlö/2hh
pe 3.-ma 6.4. Pääsiäismatka
Tallinna/Pärnu/Riika, sis. kuljetukset
kohteisiin alk. 398€/hlö/2hh(Tallinna)

su 5.-la 11.4. Hiihtomatka Saariselälle
7pv 775€/hlö/2hh
ke 8.-to 9.4. Sokkomatka 2pv (kotimaa),
sis. kuljetukset, majoitus, ohjelma,
ruokailuja 275€/hlö
to 16.-pe 24.4. Tulppaanimatka Hollantiin
9pv, matkanjohtaja mukana alk. 1940€/hlö/2hh
su 26.4.-la 2.5. Pärnun kylpylämatka 7pv
alk. 580€/hlö/2hh (Tervis Spa)
ma 4.-to 14.5. Berliini-Dresden-Praha 11pv
bussilla, matkanjohtaja mukana alk. 2245€/hlö/2hh
ke 13.-pe 15.5. Türiin kukkamarkkinat 3pv,
Rakvere Aqva Spa 295€/hlö/2hh
la 16.5. Türiin kukkamarkkinat 1pv,
meno Eckerö/paluu Tallink 128€/hlö
su 14.-ti 16.6. Viron kartanoiden helmiä 3pv
paikallinen opas mukana Virossa 655€/hlö/2hh

SALON
MATKATOIMISTO

Asemakatu 8, Salo Puh. 02 7316 316
Toimiston ovet auki ark. klo 9-16
www.salonmatkatoimisto.fi

Kerro meille
matkatoiveesi
ja me toteutamme!

www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Luotettava asianajotoimisto Salossa.

Meiltä saat asiantuntevaa oikeus- ja asianajoapua.
perhe- ja perintöoikeus – lapsioikeus – rikosoikeus

Kerttu Niemi
Asianajaja, varatuomari, osakas
Puh. 040 587 9605
kerttu.niemi@adelex.fi
toimisto@adelex.fi

Emmi Peippo
Asianajaja, kaupanvahvistaja, osakas
Puh. 040 834 6281
emmi.peippo@adelex.fi
» www.adelex.fi

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeinpäin. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmissa taloissa ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppaamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa,

vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry.) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennettu

jälkeinpäin, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemärintä, ainoastaan erillinen sauna-rakennus ja ulkokuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennussuunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvittyään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja nykyajan mu-

kavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahtonut riittää mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäinen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohtot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattiaa kaivant, josta muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta

Kylpyhuone putkineen, vesieristyksineen, lämmityksineen ja ilmastointineen vaatii huolellista suunnittelua ja säännöllistä huoltoa.

kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elintasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäsiipi ratkaisi talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäisiksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin milta aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkätilojen rakentamiselle, sillä ratkaise-

va tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suositeltavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai yläkerras-

sa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala jos-takin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestys entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen vanhaan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatöörityönä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

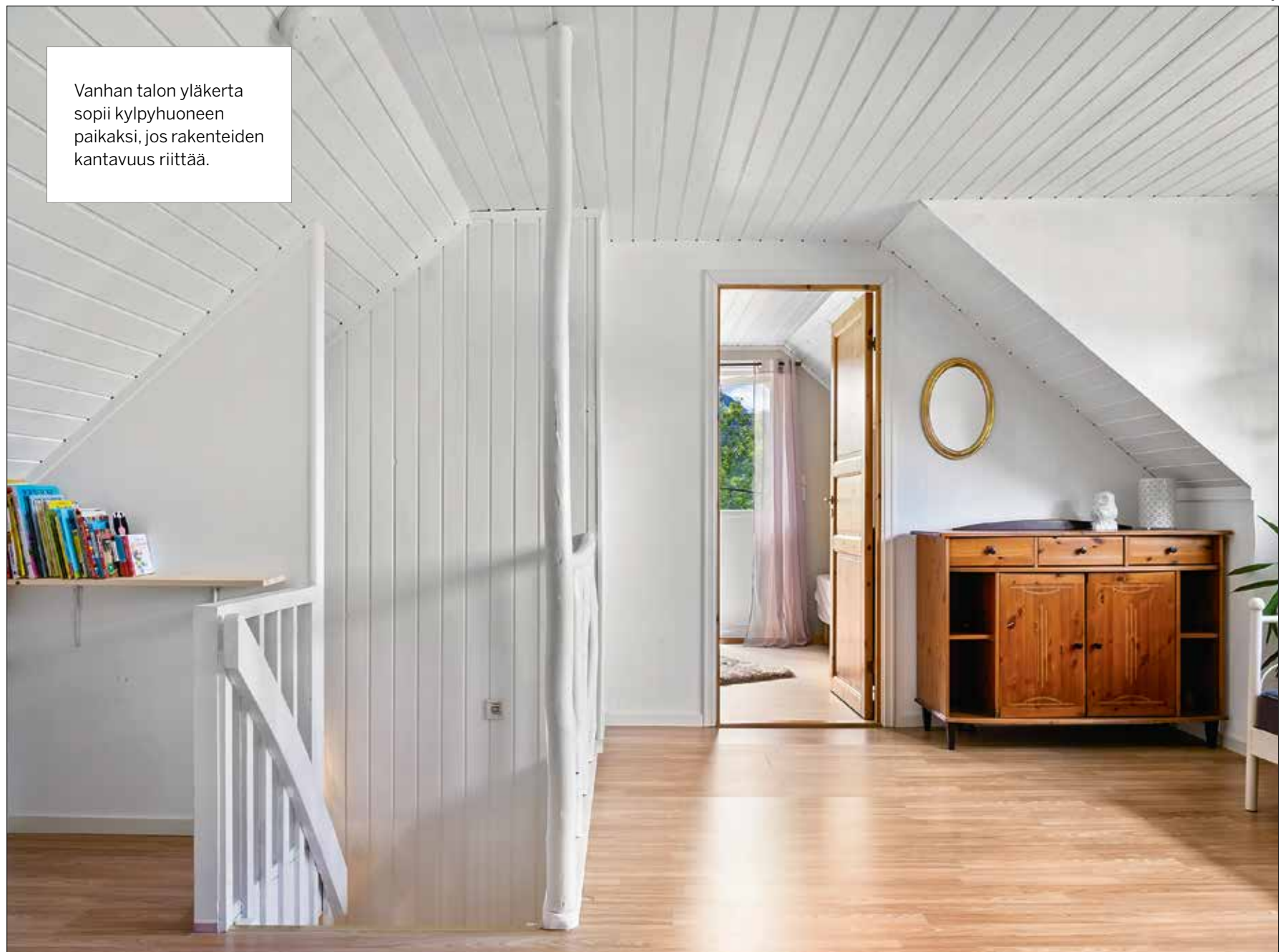
Ensimmäiseksi pitää selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja

muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohdoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloihin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita ta-pauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee mak samaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmistuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunni- ➤

Vanhan talon yläkerta sopii kylpyhuoneen paikaksi, jos rakenteiden kantavuus riittää.

Kylpyhuoneen rakentamisen hintahaitari

8000–12 000 €: Jos kylpyhuone tehdään märkätilaan, jossa on jo olemassa viemäri ja vesijohto.

12 000–20 000 €: Jos muutetaan kylpyhuoneeksi vanhempi tila, jossa viemäri ja vesijohto sijaitsevat kauempana.

20 000–35 000 €: Jos kylpyhuone tehdään uuteen tilaan, jossa ei ole LVI-tekniikkaa eikä vesieristystä.

40 000–80 000 €: Jos kylpyhuonetta varten rakennetaan alusta asti uusi tila.

Lisäksi:

Rakennusluvat ja suunnittelu noin **3000 €**

Valvonta ja tarkastukset noin **1500 €**

*Hinta-arviot: rakennusmestari, remonttineuvoja
Timo Jokela, PRKK ry.*

telmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääurakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöille, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristykseen. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrynsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaan valetaan yleensä laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialämmitys. Laatta itsessään

sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin, missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemäriinjan alapuolelle kellariin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemäriinjan tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläkerrossakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

KULTA VINTAGE KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Timanttisormukset • designkorut • kultakorut • hopeakorut
• pöytähopea • kultaharkot • romukulta • romuhopea • kellot
• kolikot • setelit • Moneta • militaria • arvoesineet • keräilytuotteet

Kiertueaikataulu

Olemme parkkipaikalla

”Palvelemme myös
10 myymälässä ympäri Suomen

07.01.2026 Keskiviikko

09:00-09:55 Westend Kotipizza
10:10-11:30 Tapiolan tori
11:45-13:00 Kauppakeskus Merituuli
13:15-14:30 Lähderanta R-kioski
14:50-15:50 Espoon keskus, tori
16:10-16:50 Espoo Karakallion tori

08.01.2026 Torstai

09:30-10:10 Soukka K-Supermarket
10:30-11:15 Masala rautatieasema
11:35-12:15 Kirkkonummen tori
12:35-13:10 Siuntio Fizza Pizza-automaatti
13:30-14:20 Inkoo tori
14:35-15:05 Mustio K-Market
15:20-16:10 Karjaa tori (kävelykatu)
16:25-17:00 Tammisaari Tokmanni

09.01.2026 Perjantai

09:00-10:20 Hanko tori
10:25-11:15 Hanko Tokmanni
11:50-13:00 Tammisaari rautatieasema
13:20-14:15 Tenhola tori
14:30-15:15 Pohja kirjasto
15:30-16:30 Karjaa tori (kävelykatu)

11.01.2026 Sunnuntai

09:00-09:50 Vantaa Hesburger Jumbo Drive in
10:40-11:25 Karkkila tori
11:45-12:45 Vihti K-Supermarket
13:00-14:00 Ojakkala K-Market
14:10-15:40 Nummela tori
16:05-16:40 Neste Veikkola

12.01.2026 Maanantai

09:00-09:40 Espoo K-Supermarket Mankkaa
10:15-11:30 Lohjan tori
11:40-12:40 Lohja Kahvila Synnerberg
13:10-14:00 Lohja Attendo Hiidensalmi
14:10-15:00 Lohja K-Market Puistokatu
15:20-16:30 Nummela Tokmanni

13.01.2026 Tiistai

09:00-10:30 Hämeenkyliä K-Supermarket
10:45-11:45 Martinlaakso Uimahalli
12:15-13:15 Koivuhaka Neste Vantaa Niittytie 2
13:30-14:30 Hiekkaharju K-Market Manteli
14:50-16:30 Kerava K-Supermarket Oregano

14.01.2026 Keskiviikko

09:00-10:00 Martsari K-Supermarket
10:15-11:15 Vantaa K-Market Ristipuro
11:30-13:00 Koivukylä Neste Vantaa
Halmekuja 1
13:30-14:30 Jokela K-Supermarket
14:45-15:45 Kellokoski K-Supermarket
16:05-16:45 Järvenpää K-Market Kinnari

15.01.2026 Torstai

09:00-10:00 Tuusula Femmatori
10:15-11:30 Keravan tori (kävelykatu)
12:15-13:15 Järvenpää Tokmanni
13:55-14:55 Klaukkala tori
15:20-16:30 Klaukkala tori

16.01.2026 Perjantai

09:00-09:45 Söderkulla kirjasto
10:00-10:55 Nikkilä Sipoo pääkirjasto
11:15-11:45 Pornainen kunnankirjasto
11:55-12:25 Monninkylä Sale
12:35-13:05 Askola Sale
13:30-14:15 Tarmola K-Supermarket
14:45-15:45 Loviisa kauppatori
16:15-17:00 Porvoo kauppatori

19.01.2026 Maanantai

09:00-10:20 Senaatintori
11:00-11:45 Lautasaari, St1
12:15-13:00 Ruoholahti, entinen S-Market
13:30-14:15 Töölön tori
14:45-15:30 Konala, K-Supermarket
16:00-17:00 Pohjois-Haaga, K-Supermarket

20.01.2026 Tiistai

09:00-09:45 Kulosaari, Metroasema
10:15-11:15 Kauppakeskus Saari
11:45-13:00 Itäkeskus ABC
13:15-14:00 Kontula, Teboil
14:30-15:30 Tapaninkylä, Kirjasto
16:00-17:00 Pasila, Neste K Eläintarha

21.01.2026 Keskiviikko

09:00-10:00 Hakaniemi Ympyrätalo
10:30-11:15 Alppila Shell
11:45-13:00 Ylä-Malmi, tori
13:30-14:15 Pukinmäki, Kirjasto
14:45-15:45 Torpparinmäki, K-Supermarket
16:00-17:00 Oulunkylä Kirjasto

22.01.2026 Torstai

09:00-10:30 Töölö, Kisahalli
11:00-12:00 Arabianranta, Posti
12:15-13:15 Jakomäki kirjasto
13:30-14:15 Latokartano K-Market
14:45-15:30 Vuosaari, Urheiluhalli
15:45-17:00 Herttoniemi K-Supermarket

23.01.2026 Perjantai

09:00-09:45 Kauppakeskus, Suuris
10:00-10:45 Nihtisilta ABC
11:00-12:30 Kauppakeskus, Grani
13:00-14:00 Espoo, Kunkku K-Supermarket
14:15-15:00 Saunalahti, Kirjasto
15:15-16:00 Otaniemi, Kirjasto
16:15-17:00 Haukilahti, Kirjasto

24.01.2026 Lauantai

09:00-09:45 Espoo K-Supermarket Mankkaa
10:00-10:45 Lähderanta, K-Supermarket
11:00-11:45 Niipperi K-Supermarket
12:00-12:30 Kalajärvi, K-market
13:10-14:30 Lommila, McDonald's
15:00-15:45 Soukka K-Supermarket
16:00-17:00 Matinkylä Neste

25.01.2026 Sunnuntai

09:00-09:45 Masala, Kirjasto
10:00-11:00 Kirkkonummi, Rusta
11:45-12:30 Siuntio, Kirjasto
13:00-13:45 Inkoo tori
14:15-15:00 Karjaa tori (kävelykatu)
15:45-16:30 Tammisaari Tokmanni

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

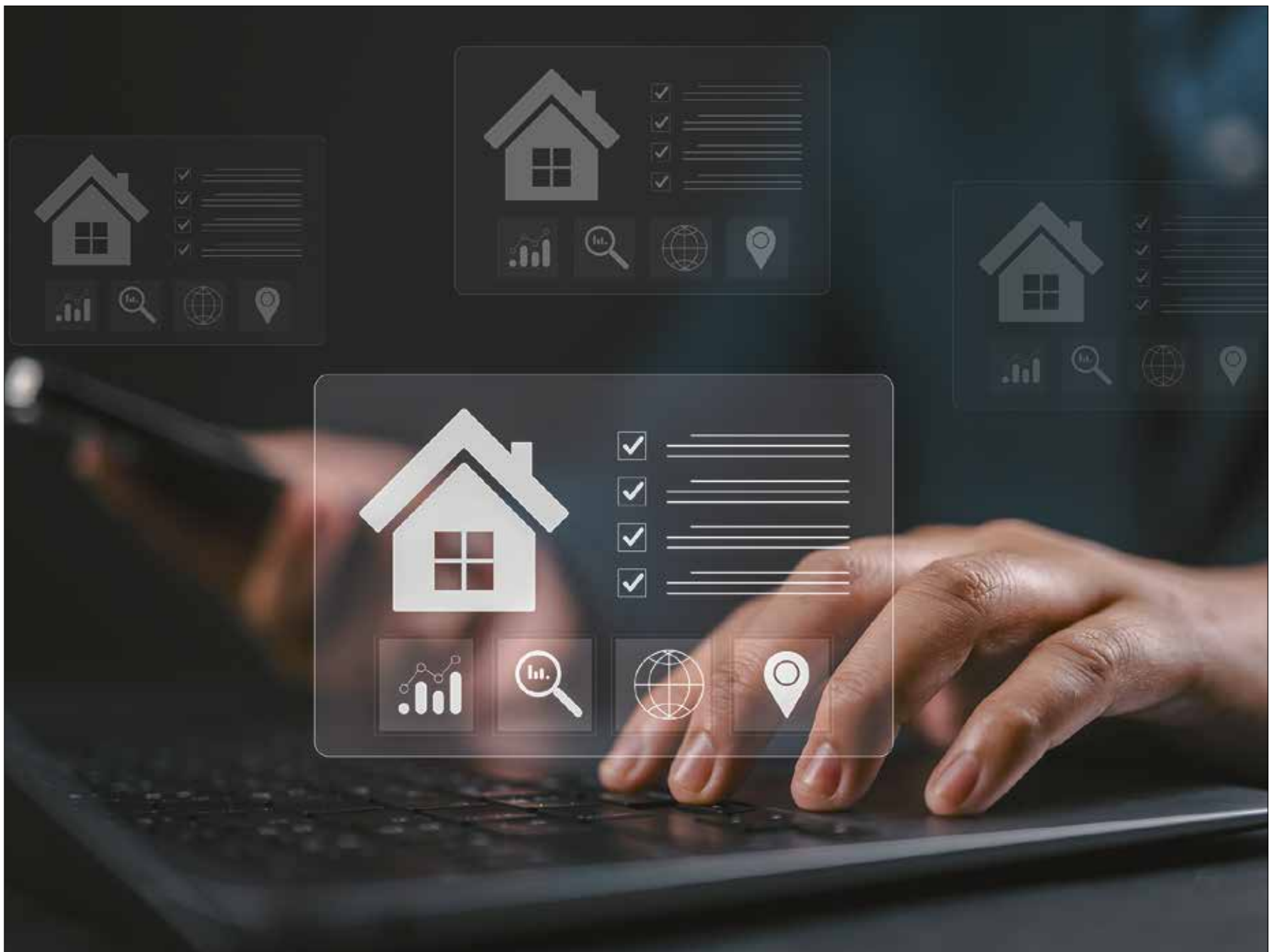
Varaa aika helposti netissä

kultavintage.fi

Kotikäynnit ja tiedustelut 0800 160 060

Gold Store Finland Oy • Myymälät (osto sekä myynti)

• Espoo Harakantie 2, 02650, ti-la 12-18 • Helsinki Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15 • Helsinki Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe klo 9-17
• Helsinki Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18 • Helsinki Kellostie 2 D 2krs, 00520, ma-pe 10-18 • Helsinki Runeberginkatu 40, 00260, ma-la klo 10-17
• Hyvinkää Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe klo 9-17 • Hämeenlinna Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18 • Tampere Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe klo 10-18
• Turku Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la klo 10-17 • Vantaa Topaasikuja 2, 01700, ma-pe klo 9-17

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remontiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia sijainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alueen kokenut kiinteistönvälittäjä, joka

tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkätään Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijainnin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keskenään, periaatteessa samankaltaisia asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerotuksella.

Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjäseudun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla.

Hän toteaaakin, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskottu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahdtaa alta, kun yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

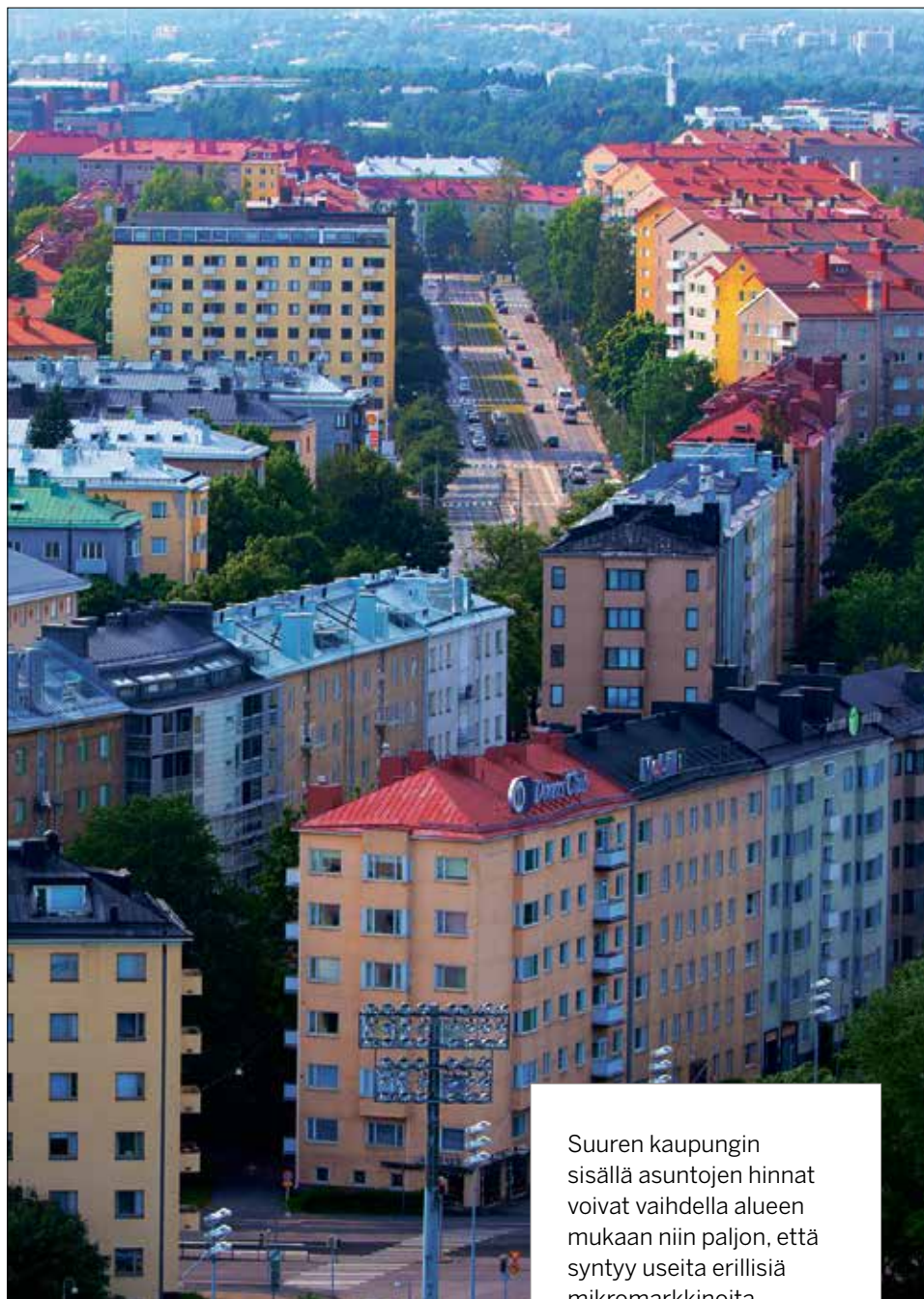
Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintaremonteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovien tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpäällysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta,

mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnan myyntivalteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että niissä on vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtajatuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta asunnon koosta. Puhtauden

Olga Fil / Pixabay

Suuren kaupungin sisällä asuntojen hinnat voivat vaihdella alueen mukaan niin paljon, että syntyy useita erillisiä mikromarkkinoita.

tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kuluneet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojot pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila: miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

– Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen,

samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kuntotarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnon ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasitteena paljon korjausvelkaa ja rästiin jääneistä remonteista, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhruiset tapetit.

– Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itsessään olisi kunnostettu viimeisimpien trendien mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaa-tuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lattiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mielikuvaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan »

TARVITSETKO APUA RAKENTAMISESSA SISÄLLÄ TAI ULKONA?

Kysy myös viherrakentamista ja mökkitalokkarien palveluja sekä Avant- ja pienkaivuriurakointia. Myös maalaustyöt.

TR Rakennus
Toni Ristimäki
p. 050 438 7538
erkkeli@msn.com
www.trrakennus.fi

Ikkunoiden ja ovien entisöintiä, perinteisin menetelmin.

MR Ikkunaentisöinti

040 579 1849
www.ikkunaentisointi.fi

PROELMAN OY Salo

- sähköalan työt
- sähkösuunnittelu
- valaistussuunnittelu

Juha Halava 045 137 9987
www.proelman.fi

- Energiapuu- ja harvennushakkuut
- Metsäkuljetukset **PONSSE**
- Puun ja risun maantiekuljetukset

K&M koneurakointi LAURILA KY
www.koneurakointilaurila.fi
0400 406 795

TEETÄ LASITUS

PARVEKKEELLE, TERASSILLE, kaiteet, peililiukuovet, välitilalaseitukset, kaiderungot, terassirungot ym.

Saat lisätilaa, viihtyisyyttä, äänieristystä. Vesi ja lumi pysyy ulkosalla jne.

Yli 30 vuoden kokemuksella
Mittaus/tarjous VELOITUKSET!

www.lasitus.com • 0400 745 181 • jukka.hellsten@kisko.salonseutu.fi

Valmistamme ovet ja ikkunat mittatilaustyönä asuin- ja tuotantorakennuksiin.

Myös vanhan malliset ikkunat ja ovet. Portaatt. Rahtihöyläys.

PUUTYÖLIKE LINTUAHOT KY

Petri 050 562 4097 - Teemu 044 331 0886
www.lintuahot.fi petri@lintuahot.fi

Hei lukija

**Askarruttaako
kodin remointi?**

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

**Oletko jo
tutustunut?**

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehelliys on ehdottoman tärkeää asuntoa myytäessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeensä niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikävyyksiä, kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehelliys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhankin kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myytäessä, vaikka myyjä ei pystykään pimentämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähköiset vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vaikuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muuta hyvä asia.

On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuritoinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmälläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa ennenmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa.

Kun arvokkain muuttuu arvottomaksi

Itse rakennetun kodin myyminen on vaikea laji, kuten toimitusjohtaja Maria-Elena Ehrnrooth Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä sanoo.

Omistajat laskevat mielessään kotinsa hintaan kaikki lainanlyhennykset, toteutetut remontit sekä määrättömän paljon omia työtunteja ja monien vuosikymmenien ajalta. Se on oikein ja inhimillistä, mutta ikävä kyllä se ei ole realismia asuntomarkkinoilla.

Monessa tapauksessa se tarkoittaa, että omistaja joutuu vetämään viivan koko suurella työllä ja uhrauksilla säästetyn omaisuutensa yli. Kiinteistönvälittäjän on pakko kertoa asiakkaalle, että sinänsä käyttökelpoinen talo täytyisi varautua myymään purkukuntoisena, toisin sanoen vain tontin hinnalla.

Vielä 1900-luvun loppupuolella omakotitalon rakentaminen tai asunto-osakkeen säästäminen oli päämäärä, johon monen ihmisen tai perheen elämä keskittyi. "Tämän ainakin saimme, tässä omaisuus-

temme on kerättynä yhteen turvalliseen paikkaan", ajateltiin. On julmaa, että niin ei enää ole. Osa lähiöiden kerrostaloista on purkutuomioilla, ja syrjäseudun omakotitalot eivät mene kaupaksi. Oma koti ei ollutkaan tulevaisuuden pesämuna vaan pahimmassa tapauksessa perikunnan taakka.

Kenenkään ei pitäisi syyttää itseään siitä, että niin on käynyt. Sen sijaan kannattaa etsiä rohkeasti apua, jos tuntee jäävänsä vaikeassa tilanteessa yksin. Pitkään samalla alueella työskennelleet välittäjät tuntevat asiakkaidensa tarpeet, he tietävät valmiiksi sen, mitä kukin etsii ja tarvitsee. Heidän taskustaan saattaa löytyä ratkaisu, jota itse ei keksisi. Myyjä joutuu silti todennäköisesti muuttamaan omaa näkemystään rakkaan kotinsa arvosta ja luopumaan itse asettamistaan vähimmäisvaatimuksista. Se satuttaa, mutta ulkopuolinen asiantuntija-apu voi silti ohjata ulos umpikujasta.

– Ulla Sirén. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Yhteisöllinen naapurusto kestää kriisit ja lisää viihtyvyyttä

Suomessa on aina osattu rakentaa yhdessä. Ennen sotia maaseudulla ei kukaan saanut taloan pystyyn yksin, joten kokoonnuttiin kökkään eli taloksiin, joiden avulla talot rakennettiin kasaan yksi kerrallaan naapureiden avulla. Tänä päivänä monella pihalla on hiljaista, vaikka yhteisöllisyys voisi olla tärkeämpää kuin koskaan.

Kriisit, pandemiat ja ääri-sääilmiöt muistuttavat meitä siitä, että tarvitsemme toisiamme. Jos sähkötkatkeavat tai tiet tukkeutuvat, naapurin apu voi olla korvaamaton. Yhteisöllisyys ei ole pelkästään nostalginen ihanne, vaan käytännön turvallisuusteko. Kun tunnemme toisemme, huomaamme, myös, jos jotain on vialla. Kun naapureilla on keskinäistä luottamusta, tieto kulkee nopeammin ja apu tavoittaa heidät, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Moni suomalainen kuitenkin ujosotelee ja välttelee moikkausta kadulla tai odottaa rappukäytävässä, että naapuri ehtii ensin ohi. Mutta mitä jos yhteisöllisyys alkaisikin pienestä? Lainaa ruohonleikkuria, jaa ylimääräiset omenat portin pielessä, tarjoa kimpakyyti kauppaan tai auta vanhempaa naapuria rännien puhdistuksessa. Nämä eleet rakentavat luottamusta ja lisäävät kaikkien hyvinvointia. Lisäksi

yhteisöllisyys on myös arjen pieni ilmastoteko. Kun jaamme työkaluja ja autokyytejä, säästämme luonnonvaroja ja pienennämme hiilijalanjälkeä.

Monilla paikkakunnilla kyläyhdistykset, kansalaisjärjestöt ja seurakunnat tekevät jo hienoa työtä yhteisöllisyyden eteen. Mutta jokainen voi aloittaa omasta pihastaan. Voisiko naapurustoon perustaa yhteisen viestintäkanavan, kuten WhatsApp-tai Facebook-ryhmän, jossa jaetaan tietoa ja kuulumisia tai jossa voidaan tarvittaessa pyytää ja tarjota apua arkeen? Tai järjestää pihakirppiksen tai syystalkoot? Antwerpenissa, Belgiassa, kaupunki jopa tukee tällaisia katujuhlia rahallisesti, sillä ne vahvistavat paikallistaloutta, viihtyvyyttä ja yhteishenkeä.

Yhteisöllisyys ei vaadi välttämättä suuria tekoja. Kun naapuri tervehtii portilla, maailma tuntuu vähän turvallisemmalta. Ja ehkä ensi kesänä voittekin vaihtaa omenapiirakan reseptejä samalla, kun haravoitte pihalla yhdessä.

Yhteisöllisyys ei synny hetkessä, mutta se kasvaa jokaisesta hymystä, lainatusta haravasta ja jaetusta omenasta. Hyvä naapuruus saa kotikadun tuntumaan vielä enemmän kodilta.

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvellakin, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talvikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa

edullisemmin kuin kesällä, ja useimmat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talviremontointia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammattilaiset kyllä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin

mahdollisiin riskeihin, Talvia selittää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kuntokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta

niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta, Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutkitaan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovittuna remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huoleh-

tia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhkimaan lapi-on kanssa.

- Lumenpudotus remontin aikana kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikkua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remontissa tarvittavalle kalustolle ja tavarakuormille. Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-alueita, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myöskään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa tontista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäädytä eikä jäädytä taloa, vaikka se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumisesta ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suojausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

- Eristekerros säilytetään talviremontissa sellaisenaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mutta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkamisen ei siis kylmennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomauttaa, että olosuhteet talossa muuttuvat jonkin verran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi, sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapauksesta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remontin iskee ankara pakkaskausi, työt viivästyvät väkisin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakkasessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauksessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin tahansa.

- Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä sateinen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi toki sataa myös talvella, mutta asiantuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sateella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteutta voi päästä rakenteisiin. Pakkasella ilma on kuivaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin turvassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoimisesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivina remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta jäisi jonkin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että

suojaukset pitää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa yhtä pitkäksi, eivätkä säät ja vuodenaajat saa vaikuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puolia on, että piha nurmikoineen ja istutuksineen on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla. Raskaat koneet ja materiaalkuormat eivät tee jälkiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipeitossa talvilevossa olevat kasvit välttä, vaikka niiden yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa liikumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osapuolille on alusta asti selvää, miten talon pihassa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää lumen ja miten säilytetään remontissa tarvittavia koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsija vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja työturvallisuudesta.

- Tavallisesti materiaalkuormia tarvitsee pitää pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain ennalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kaikenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten altaissa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkorjauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden kuluttua tilauksesta ja tavallisenkin remontin saman talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi aivan akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapauksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja siihen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattoremonttiin pätee sama perusohje kuin minkä tahansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoitsijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa ottaa selvää ja kilpailuttaa urakatarjoukset ainakin muutaman tekijän kesken. Urakkaa tilattaessa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväksymistä.

- Urakoitsija tulee aina paikalle päälle, kartoittaa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus, on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tietää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muistuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mukaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myöhemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukorvausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla olevien kustannusten kanssa. ■

**SALON
TEOLLISUUSKATOT**

**BITUMIKATTOSANEERAUKSET
JA KAIKKIEN KATTOJEN HUOLLOT**

0400 503 078
jari.sarttila@salonteollisuuskatot.fi
www.salonteollisuuskatot.fi

- Katto- ja seinäpellit
- Kattoturvaluotteet
- Sadevesijärjestelmät
- Rakennuslistat

Kysy tarjousta:

0500 112 250

timo@peltituote.fi

www.peltituote.fi

Perinteinen peltisepänliike

Toteutamme kaiken kattoremonteista sisustuslistoihin asti!

0400 356 766

pslkaakinen@outlook.com

www.peltisepanliikekaakinenoy.com

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ennakointi on kodin paras turva

Hyvä ennakointi auttaa omakotiasujaa selviytymään monista häiriötilanteista ja säästymään mahdollisesti suureltakin harmilta ja vaivalta. Kodin turvallisuutta ja varautumista kannattaakin edistää järjestelmällisesti – ja mieluiten koko perheen voimin.

Tulipalot, onnettomuudet, liikenneyhteyksien katkeaminen, pitkittyneet sähkökatkot, myrskyt tai tulvat... Erilaisia häiriö- ja vaaratilanteita voi sattua melkoinen kirjo, ja myös yksittäisillä kotitalouksilla on merkittävä rooli niihin varautumisessa.

Vanhempi asiantuntija **Ilpo Leino** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEKistä kehottaa omakotiasujia miettimään jo etukäteen mahdollisia vaara- ja häiriötilanteita – ja ennakoimaan niitä. Hyvällä varautumisella moni uhka on jo osin poistettu, ja mikäli jotain sattuisikin, oikeaan toimintaan on aina sitä paremmat edellytykset. Omakotiasujan olisi myös hyvä miettiä, millaisia tilanteita asumisessa voi tulla vastaan, missä niistä voi pärjätä itse ja missä tarvitaan apua – ja ennen kaik-

kea jos apua tarvitaan, mistä sitä olisi saatavilla?

Kodin palotarkastuslista auttaa alkuun

Esimerkiksi nuohous on lakisääteistä ja tärkeä osa omakotitalon paloturvallisuudesta huolehtimista. Moni muu asia voi kuitenkin jäädä unohduksiin ja tekemättä, jos niihin ei tartuta järjestelmällisesti.

Leino vinkkaa ensinnäkin tutustumaan SPEKin nettisivuilta löytyvään Omatoiminen palotarkastus-listaan. Listassa kartoitetaan koko talo ullakosta kellariin saakka, niin keittiötä, makuuhuoneita, saunaa, pesutiloja kuin porraskäytäviäkin myöten.

– Eihän koko listaa tarvitse kerralla käydä läpi,

vaan lähtee tekemään sitä vähitellen, yksi asia kerrallaan.

Koska keittiö on kodin sydän, paloturvallisuuden läpikäynti on Leinon mukaan luontevaa aloittaa sieltä. Hän kehottaa kiinnittämään huomiota etenkin lieden ympäristöön.

– Joku vakuutusyhtiön edustaja on sanonut kerran hyvin, että keittiö on kotona ainoa huone, jossa on laite, jonka pitää olla välillä todella polttavan kuuma.

Sen mukaisesti ruuanlaittoon tulisi keskittyä rauhassa, ja varmistaa, että puitteet siihen ovat turvalliset. Kokkaamisen lopuksi lieden päälle tai ympärillekään ei saisi jäädä ylimääräistä palavaa materiaalia, joka voisi kaatua lieden päälle ja aiheuttaa

vaaran, jos joku ohikulkiessaan onnistuu napsauttamaan liedien vahingossa päälle.

Alkusammutustaidot voivat säästää harmilta

– Jos kotoa löytyy alkusammutuskalusto, parhaimmillaan tilanteen voi hoitaa niin, että varoitin hälyttää ja palon alku sammutetaan alkusammutuskalustolla, Leino kertoo.

Yksinkertaisimmillaan alkusammutusväline voi olla kuiva kattilankansi, joka sopii tiiviisti pataan ja kattilaan rasvapalon yllättäessä. Jos se ei tehoa, talossa olisi hyvä olla saatavilla sammutuspeite tai jopa käsisammutin.

Kynnys alkusammutuskaluston hankkimiseen madaltui hiukan vuoden 2025 alussa, jolloin voimaan tullut lakimuutos salli myös muunväristen kuin punaisten sammuttimien myymisen kotitalouskäyttöön.

– Siinä mentiin samaan suuntaan kuin sammutuspeiteissä, joissa on tarjolla montaa kuosia. Saadaan se omaan silmään ja makumaailmaan sopiva.

Yksittäisen henkilön on Leinon mukaan kuitenkin harmillisen vaikeaa päästä harjoittelemaan alkusammutusta käytännössä. Hän vinkkaa, että esimerkiksi paikalliset omakotiyhdistykset voisivat tilata jäsenilleen alkusammutuskoulutusta, jolloin hintakin voi olla kohtuullinen. Asiaan kannattaa perehtyä edes netistä löytyvän videomateriaalin avulla.

– Mitä tutumpaa se on edes ajatustasolla, sitä helpommin se sitten onnistuu.

Palovaroittimet ja poistumisreitit asukkaiden turvana

Kodin henkilöturvallisuuden osalta ehdoton asia Leinon mukaan on saada asukkaat turvaan esimerkiksi tulipalon syttyessä. Tässä olennaista ovat palovaroittimet – eli siis se, että niitä on riittävästi ja että ne ovat myös toimintakunnossa.

– Säännöksissä on sanottu, että varoittimia pitäisi olla 1 per alkava 60 neliometriä. Siitä on nyt tullut jotenkin määrittävä tekijä, vaikka laki, joka on sen asetuksen yläpuolella, sanoo että varoittimia pitää olla riittävästi. Siinä ei puhuta neliömääristä mitään, Leino korostaa.

Koska ihminen on nukkuessaan kaikkein haavoittuvimman, hän toteaa palovaroittimia olevan riittävä määrä vasta siten, kun kaikki nukkuja eli makuuhuoneet sekä ulos turvaan johtavat reitit on suojattu varoittimilla.

– Mitä tämä itse kunkin omakotitalossa sitten tarkoittaa; onko yläaulaa, ala-aulaa, eteistilaa?

Varsinkin kaksikerroksisten pientalojen osalta poistumisreitit ja niiden toimivuus on myös hyvä varmistaa. SPEK on lanseerannut erillisen Perheen pelastautumissuunnitelman, jossa ohjataan käymään läpi kodin poistumisreitit ja harjoittelemaan poistumista. Lasten varrtuessa Leinon mukaan on hyvä kartoittaa, ketkä perheestä pääsevät mitenkään nopeasti ulos talosta hätätilanteessa, ja olisi ko tämä hyvä ottaa huomioon asumisjärjestelyissä.

– Nuoriso voisi asua yläkerrassa, kun he pääsevät reippaasti alas ja ulos sieltä.

Viisi perustarvetta varautumisen runkona

Paloturvallisuuden lisäksi kotitalouksilla on tärkeä rooli erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisessa. SPEKin varautumispäällikkö **Markus Latva-aho** neuvoa miettimään kodin varautumista muutaman perustarpeen kautta.

– Eivät ne itse asiassa kauhean monimutkaisia asioita ole. On vettä muutama litra valmiina ja valmis puhdas astia, jolla pystyy hakemaan vettä vedenjakelupisteestä, hän kertoo.

– Ihminen tarvitsee aina vettä, lämpöä ja ruokaa, ja sitten tulevat hygieniasiat, että vatsataudit ja muut tartuntataudit eivät ala levitä.

Viidentenä hän mainitsee yhteydet, olivatpa kyseessä sitten puhelinyhteydet esimerkiksi hätäkeskukseen soittamista varten tai tietoliikennetyt, joiden avulla voidaan saada tietoa tilanteesta ja vastaanottaa viranomais- ja häiriötiedotteita.

Esimerkiksi patteriradio sisältyy kotivara-listauksiin, mutta löytyy Latva-ahon mukaan loppujen lopuksi mel-

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

Joka vuodenaikaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metallitekniikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA

www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

NUOHOUKSET, ILMASTOINTIKANAVIEN PUHDISTUKSET, MITTAUKSET, SÄÄDÖT SEKÄ SUODATTIMIEN VAIHDOT

www.nuohous-salo.fi | 040 531 7483

Kotimaiset laatukeytiöt Pohjanmaalta

Zacus-myymälät:

Perniö

Haarlantie 2, 25500 Perniö
Vesa Uuttu, 040 721 0209 | vesa.uuttu@zacus.com

Tammisaari, Puutavaratalo/Trävarhuset

Pehr Sommarinkatu 14, 10600 Tammisaari
Anne Antin-Ekblad, 040 826 0323

Kemiö, Ab Engelsby Verk/Engelsbyn Tehtaat Oy

Sahatie 7, 25700 Kemiö
Jens Törnqvist, 040 507 5090 | jens@engelsbyverk.fi

www.zacus.com

**Katso
ajankohtaiset
tarjoukset
sivultamme!**

Forssan rappaus ja lattiapumppaus

Maalaus-, tasoite-, rappaukset. Kipsilattiapumppaukset. Huoneistoremontit ja muut rakennustyöt.

KNAUF
Tuotteesta tilaksi

0400 475 293

Petsamontie 7, 31640 Humppila

ALANSA PARHAAT

• ATK-palvelut

**YKSILÖLLISTÄ
PALVELUA**

HUOLLOT
PÄIVITYKSET
ASENNUKSET
TIETOTURVA
WWW-SIVUT
VISMA BUSINESS

0400 469 643
pasin-atkpalvelut.net

• Kaivuutyöt

KAIVUUTYÖ VESA TUOMINEN

0400 599 229 Lahrenahtentie 49, KISKO

- Kaivu- ja maansiirtotyöt
- Kaapelikaivuut
- Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmät
- Suodatus- ja imeytyskentät
- Salaojatyöt ja viemäroinnit
- Sora- ja maa-aineskuljetukset

3–26 tn tela-alustaiset kaivinkoneet varusteilla

• Vaihtolavat

Kun tarvitset vaihtolavaa

Lavapalvelu.com

www.lavapalvelu.com
puh. 0400 123 800 • lavatilaus@gmail.com

ko harvasta kodista. Hän kuvailee sen olevan ”varajärjestelmien varajärjestelmä”, joka liittyy pääasiassa sodan ajan uhkiin ja poikkeusoloihin. Useimmissa häiriötilanteissa ensisijaisia tiedotusvälineitä ovatkin sen sijaan matkapuhelin, televisio, kunnan verkkosivut, paikallisuutiset tai 112 Suomi -sovellus.

Sähkökatko voi katkaista vedensaannin ja lämmityksen

Etenkin puhtaan veden saanti on häiriötilanteissa kriittinen asia. Aiheesta tehdyistä kyselyistä on kuitenkin käynyt ilmi, että vesivarautuminen on Suomessa huonolla tolalla. Latva-aho pohtii suomalaisten tottuneen hyvään vesihuoltojärjestelmään, jonka lisäksi monella on haja-asutusalueella esimerkiksi oma porakaivo.

– Jos tulee sähkökatkos ja porakaivo ei toimi, tai jos kunnalliseen vedenjakeluun tulee häiriötä, vedensaanti kuitenkin häiriintyy helposti.

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaantuu, talo alkaa viiletä nopeasti. Takka olisi Latva-ahon mukaan hyvä varajärjestelmä ja löytyy useimmista omakotitaloista, mutta on toinen kysymys, onko sitä varten varattu polttopuuta?

– Moni on ollut sitä mieltä, että se on niin kallis järjestelmä, että ei ole joko ostanut takkapuita tai rakentanut takkaa olenkaan.

Hän kehottaa omakotiasujaa miettimään, miten talon – tai ainakin yhden huoneen – saisi pidettyä häiriötilanteissa lämpimänä. Tarvitaanko tilanteessa lisälämmitystä, esimerkiksi kaasulämmittintä tai muuta varalla olevaa järjestelmää?

– Ja pystyykö takalla tekemään ruokaa? Tai onko pihalla kaasugrilli, jolla voi tehdä ruokaa?

Hädän hetkellä naapuriapu on arvossaan

Latva-Aho toteaa säiden ääri-ilmiöiden yleistyneen viimeisten viiden vuoden aikana.

– Ennen oli syysmyrskyjä, mutta nyt myrskyjä tulee siihen aikaan, kun puissa on vielä lehdet. Siinä on riski, että puita alkaa kaatua ajoväylille, ja kaupungissakin sähkölinjojen päälle. Alueella jäädään vähän eristykseen, ja veden ja sähkön jakeluun tulee häiriöitä.

Hän lisää myös tulvien määrä samalla kasvaneen.

– Kaupunkitulvia on paljon ja voimakkaita sateita, joissa hulevesiverkoston kapasiteetti ei riitä. Vettä tulee kaduille ja kellareihin ja aiheuttaa teiden sortumia ja vesi- ja sähköongelmia.

Latva-Aho arvioikin häiriötilanteiden olevan siis vain lisääntymään päin. Sitä varten kotivaran tulisi olla kunnossa. Omakotiasujan olisi myös hyvä tarkistaa, onko omassa pihapiirissä esimerkiksi huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa haittaa kaatuessaan, ja miettiä pitäisikö ne kaataa jo ennakoon.

Kodeissa ei tarvitse kuitenkaan varautua erikseen sotaan tai syysmyrskyyn, korostaa Latva-aho. Molemmissa tilanteissa tarvitaan perimmiltään samanlaista varautumista. Olennaista onkin laittaa kotivara kuntoon ja miettiä valmiiksi, mitä taitoja noissa tilanteissa tarvitaan – ja käydä niitä myös yhdessä läpi perheen kesken.

Hän painottaa myös vanhan kunnan naapuriavun merkitystä. Jotta apua olisi tarvittaessa helpompi tarjota ja vastaanottaa puolin ja toisin, omakotiasujien olisi hyvä ottaa tavaksi edes tervehtiä naapureitaan aidan yli.

– Ja jos naapurustossa on iäkkäämpää väkeä, niin talvella vaikka vähän auttelisi heitä.

Lisätietoja kotitalouksien varautumisesta löytyy Suomen kansalliselta varautumissivustolta osoitteesta www.72tuntia.fi ja tulipalojen ehkäisemisestä SPEKin verkkosivuilla www.spek.fi/esta-tulipalo. ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalon kauppa – mitä ostajan tulee tietää

Omakotitalon ostaminen on monelle elämän suurin taloudellinen päätös. Samalla se on myös juridisesti monimutkainen sopimus, johon liittyy useita riskejä – etenkin, jos talo on käytetty ja sen kunto ei ole täysin selvillä. Useimmat ongelmat kiinteistökaupoissa eivät johdu tahallisesta vilpistä. Ongelmia aiheuttaa se, että osapuolet eivät ole ymmärtäneet vastuitaan ja velvollisuuksiaan ennen kaupan tekoa. Toisaalta on tyypillistä, että kaupan osapuolet ovat toimineet huolellisesti ja niin kuin pitää, mutta tästä huolimatta rakennuksessa ilmenee ongelmia kaupan teon jälkeen.

Ostajan tärkein velvoite on huolehtia selonottovelvollisuudestaan eli tehdä huolellinen tarkastus kiinteistöllä ennen kaupan tekoa. Jos ostaja laiminlyö tämän, hän ei voi myöhemmin vedota virheeseen, joka olisi ollut havaittavissa ennakkotarkastuksessa.

Ostajan ennakkotarkastusvelvollisuuden ”toinen puoli” on myyjän tiedonantovelvollisuus. Myyjällä on velvoite antaa kaikki sellaiset tiedot ostajalle, joilla voi olla vaikutusta kaupasta päättämiseen.

Moni ostaja luottaa siihen, että kun kuntotarkastusraportti on kunnossa, talon ostaminen on turvallista. Todellisuudessa raportti on usein vain pintapuolinen arvio, joka ei paljasta rakenteiden sisäisiä ongelmia. Raportin lukeminen kriittisesti on tärkeää,

ja tarvittaessa kannattaa käyttää omaa asiantuntijaa, esimerkiksi rakennusinsinööriä, joka voi arvioida esim. mahdollisten riskirakenteiden kuntoa. Hyvässä kuntotarkastusraportissa on selkeästi mainittu talon puutteet ja mahdolliset lisätutkimustarpeet. Mikäli näihin tutkimuksiin ei ryhdytä ennen kauppaa, ostaja ottaa mahdollisesti jopa merkittävän riskin.

Ostajan tulee olla realistinen talon kunnan suhteen. Erityisesti vanhoissa taloissa voi tulla ilmi yllätyksiä kaupan jälkeen. Kun hankitaan kymmeniä vuosia vanhaa taloa, ostajalla on toivottavasti ainakin jonkin verran joustovaraa budjetissa mahdollisiin yllättäviin korjauksiin liittyen. Rakennusteknisten asioiden lisäksi on syytä tutustua mm. rakennuslupa-asiakirjoihin, kaavaan ja rasiitteisiin.

Kauppakirjaluonnokseen on syytä tutustua tarkoin ennen sen allekirjoittamista. Sen sanamuodot määrittävät, mitä osapuolet ovat sopineet – ja mitä eivät. Erityisesti mahdollisiin vastuunrajoituslausekkeisiin on kiinnitettävä huomiota.

Mikäli kiinteistössä havaitaan kaikesta huolellisuudesta huolimatta virhe kaupan teon jälkeen, ostajan tärkeä velvollisuus on reklamoida myyjää kohtuullisessa ajassa ja lain edellyttämällä tavalla eli ilmoittamalla sekä virhe että vaatimukset.

Teksti: Ulla Sirén

Hus turha roju, tervetuloa levollisuus

Ylimääräisen tavarankasaaminen kotiin kuormittaa mieltä ja haittaa kodin toimivuutta. Millekään uudelle ei tunnu löytyvän tilaa, siivoaminen ärsyttää ja ympäristö näyttää rauhattomalta. Silloin auttaa yksi päätös: nyt karsitaan pois kaikki turha!

Tavarankarsiminen kodista alkaa olla ajankohtaista viimeistään silloin, kun kaapit tuntuvat ahtailta ja epäsiisteiltä, vaikka ne olisivat järjestyksessä. Yhä enemmän tavaraa jää väliaikaisesti näkyville koreihin, laatikoihin tai kasoihin. Ja väliaikainen on toisinaan niin pitkä aika, että siitä tulee pysyvä asiantila.

Johtava asiantuntija **Niina Silander** Marttaliitosta muistuttaa, että tilan vapautuminen voi selvittää myös mielen kaaosta. Siisti ja selkeä koti on rauhoittava: se luo mielikuvan hallittavuudesta ja helppohoitoisuudesta.

Tavarakasoja selvittäessään saattaa sitä paitsi tehdä löytöjä jo unohtuneiden tavaroiden joukosta, ja innostua niiden kautta jostakin uudesta asiasta

– tai vanhasta, joka on jostakin syystä joutunut elämässä taka-alalle.

Tavara tapaa kasaantumaa

Tavaraa kertyy kodin nurkkiin monenlaisista syistä. Joskus turhiksi tulleita tavaroita, kuten lasten pieneksi jääneitä vaatteita, ei vain jaksa tai ehdi alkaa selvittää. On helpompi syytä ne varastoon odottamaan otollisempaa hetkeä.

Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että sitä voi vielä joskus tarvita. Tavarankasojen vähentämiseen sisältyykin aina riski, että hävitetään jotakin, jota myöhemmin kaivataan, mutta loppujen lopuksi harva käyttöesine on koko-

naan korvaamaton.

Niina Silander kannustaa ajatustesiin, milloin viimeksi on todella tarvinnut esimerkiksi hylättyjä urheiluvälineitä tai vanhoja vaatteita. Jos jokin tavara on ollut monta vuotta kokonaan poissa käytöstä, sitä tuskin tarvitaan jatkossakaan.

Myös uudet elämäntilanteet vaikuttavat kodin esineiden määrään. Kun kaksi ihmistä muuttaa yhteen, kummallakin on mukanaan aikaisemmin hankitut tavaransa. Uudessa kodissa ei välttämättä ole tarvetta kahdelle leivänpaahtimelle, kahvinkeitinille tai imurille, mutta toisen voi viedä varastoon ja ottaa esille sitten, kun ensin käytössä ollut tulee tiensä päähän. Samalla logiikalla tulee kuitenkin lai-

tettua talteen kaikkea sellaista, jolle ei koskaan löydy käyttöä taloudessa.

Ylimääräistä tavaraa voi lisäksi kulkeutua kotiin, vaikka sitä ei varsinaisesti hankkisi itse. Yksi tavallinen tapa on kuolinpesien selvitys, jonka seurauksena täytyy ottaa vastaan omien vanhempien tai muiden läheisten henkilökohtaista omaisuutta. Myös perheen opiskelemaan lähtevä nuoriso saattaa jättää säilytettäväksi kaikenlaista, jota myöhemmin ehkä tarvitsee – tai sitten ei.

Kirppiskassi tunteiden tueksi

Tunnesyyt ovat vahva vaikutin säilöä erilaisia esineitä kotiin. Yhdelle muis-

” Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että sitä voi vielä joskus tarvita.

tot menneistä elämänvaiheista liittyvät tiettyihin esineisiin; jollekulle tutut tavarat ympärillä tuovat merkittävän turvallisuudentunteen. Jotkut pitävät tärkeänä, että suvun esi-neperintöä säilyy jälkipolville.

Sellaisista tavaroista luopuminen voi tuntua siltä, kuin hyvästelisi samalla muistonsakin.

– Niin ei tietenkään tarvitse eikä pidäkään tehdä. Käsitteenä turha tavarat merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Tavarat karsiminen ei ole samaa kuin pyrkiminen äärimmäiseen minimalismiin. Se tarkoittaa, itselle sopivan, hallittavissa olevan tavaramäärän tavoittelua, Niina Silander selittää.

Silanderilla on tarjota täsmäniksi, joka voi auttaa valinnan vaikeudessa: pakataan mahdollisesti pois lähtevät esineet puhtaina ja lajiteltuina erilliseen kassiin, joka pannaan sellaisenaan sivuun, mutta säilytetään edelleen kotona.

– Kirppiskassi on valmiina vietäväksi pois, mutta sieltä voi vielä hakea takaisin tavaroita, joita kaipa tai tarvitsee. Jos pakattu kassi on odotellut pitkään ilman, että kukaan on halunnut ottaa sieltä mitään, sen laittaminen eteenpäin helpottuu. Luopuminen on silloin tavallaan jo tehty, hän sanoo.

Yksi hylly kerrallaan

Jos koko koti tuntuu olevan täynnä tavaraa, ja selvittämättömiä koreja, kasseja ja muovipusseja lojuu joka kaapin alahyllyllä, kannattaa aloittaa siivous yhdestä rajatusta kohteesta, Niina Silander neuvoo.

– Koko urakka voi tuntua ajatuksenakin niin isolta, että siihen ei millään jaksa tarttua. Siksi on paras olla miettimättä sitä kokonaisuutena, vaan pieninä osina, joita voi laittaa kuntoon yksi kerrallaan, hän ehdottaa.

Esimerkiksi voi aloittaa keittiön mukihyllystä tai eteisen lapas- ja villasukkakorista ja miettiä, mitkä tavaroista oikeasti ovat käytössä ja mitkä jäävät aina kaapin perälle. Poistamalla ylimääräiset joukosta saa tehtyä tilaa niille, joita oikeasti käytetään ja tarvitaan. Kun huomaa onnistuvansa yhdessä kohdassa, tavaroita karsivaa siivousta voi vähitellen laajentaa, kunnes koko koti on käyty läpi.

Projekti ei silti lopu vielä siihen. Poistettu tavara pitää lajitella ja hoitaa asianmukaisella tavalla eteenpäin. Tuttu perusohje on jakaa tavarat kolmeen ryhmään: hyväkuntoisiin ja arvokkaisiin, jotka voi muuttaa rahaksi, ehjiin ja siisteihin mutta rahallisesti vähäarvoisiin, jotka voi lahjoittaa pois, sekä rikkinäisiin ja muuten käyttökeltvottomiin, joiden osoite on jätteenkierrätys.

– Jos ei ole aikaisemmin tottunut myymään omia tavaroitaan, kannattaa ensin tutustua netti- tai fyysisiin kirpputoreihin ja tutkia ja vertailla niiden hintatasoa, jotta oppii hinnoittelemaan tavarat sopivasti. Arvokkaiden esineiden hintaa, tai sellaisten, joiden arvosta on epävarma, on hyvä kysyä erikseen asiantuntijalta, vaikkapa panttilainamosta tai antiikkiliikkeestä, Niina Silander neuvoo.

Jotkut kirpputorit ottavat tavaraa myyntiin myös sillä periaatteella, että ne hoitavat asiakkaan tuomien tavaroiden hinnoittelun ja myynnin, ottavat provision itselleen ja maksavat loput asiakkaalle.

Hyödytön muuttuu avuksi

Moni haluaisi mielellään ohjata itselleen tarpeettomat esineet hyväntekeväisyyteen. Siihen on monia erilaisia tapoja riippuen siitä, millaisesta tavarasta on kysymys.

Yksi osoite ovat tietysti hyväntekeväisyysjärjestöt. Muun muassa UFF, Fida, SPR:n Kontti ja Pelastusarmeija ottavat vastaan ehjiä ja siistejä huonekaluja, vaatteita ja kodin käyttöesineitä, samoin koriste-esineitä, ryijyjä, tauluja, valaisimia ja muuta kodinsisustukseen liittyvää. Myös kierrätyskeskuksiin voi viedä vastaavia tavaroita. Monilta järjestöiltä ja kierrätyskeskuksilta voi tilata hakijan, joka noutaa lahjoituksen kotoa asti.

– Hyväntekeväisyyteen voi lahjoittaa monenlaista tavaraa, kunhan muistaa pari tärkeää asiaa. Ensinnäkin kaikkien lahjoitustavaroiden täytyy olla käyttökuntoisia, ehjiä ja puhtaita. Rikkinäiset vaatteet tai vaikka lelusarjat tai palapelit, joista puuttuu osia, eivät ole kelpoisia lahjoitustavaroita vaan jätettä. Toiseksi pitää varmistua siitä, että lahjoitukselle on tarve. Kaikki mahdollinen ei ole tervetullutta joka paikkaan, joten kannattaa aloittaa kysymällä, Niina Silander muistuttaa.

Tavarat voi toki myös myydä itse ja lahjoittaa rahat haluamaansa kohteeseen.

Jotkut tarvikkeet, jotka eivät enää kelpaa kierrätykseen ihmisten hyväksi, voivat löytää paikkansa muualta. Kuluneet ja nuhruiset patjat, täkit, huovat, tynnyt, lakanat ja pyyhkeet voi lahjoittaa löytöeläinkoteihin, joissa niitä käytetään nukkuma- ja hoitoalustoina. Niidenkin tarvetta pitää tietenkin tiedustella ensin vastaanottajalta, ja ne on lahjoitettava puhtaina, kuten ihmistenkin käyttöön tulevat tavarat.

Nopea kierrätys säästää

Niina Silander muistuttaa, että tavaroiden kierrättämisen tavoitte-

OSTAMME

kuolinpesät

0405007310

secondhand *market* .fi

Tähtelänkatu 1, Salo

Salon Monimerkkihoidto

Täyden palvelun autokorjaamo Salossa

Kuin merkkihoidto, mutta edullisempi ja kaikille merkeille

salonmonimerkkihoidto.fi | 0400 660 484

TEHTAANMYYMÄLÄ RAUNO KURPPA Oy

• KEITTIÖT • KOMEROT • LIUKUOVET • YM.

Rauno Kurppa p. 040 503 4282
Raitalankatu 7, SALO kurppara@gmail.com
www.keittiokeisari.fi

na on ennen kaikkea niiden pitkä käyttöikä, joten parasta olisi saada ne eteenpäin nopeasti. Nurkkiin seiso- maan jäänyt ja unohtunut tavara van- henee. Muoti muuttuu, harrastusvä- lineet kehittyvät, vanha elektroniikka ei kykene yhteistyöhön uudempien laitteiden, tallenteiden ja liitännöiden kanssa. Sinänsä käyttökuntoiset esi- neet muuttuvat jätteeksi, koska aika ajaa niiden ohi.

Varastokomeron pimeydessä hyö- dyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jos- sakin toisaalla. Kierrätyskeskukseen viety lastensänky voi ratkaista yhden perheen akuutin ongelman; kasa hy- lättynyttä matchbox-autoja taas saattaa sisältää aarteita, jota keräilijä on pit- kään metsästänyt.

Hankalimpia ovat ongelmaesineet, kuten muodista poistuneet vaatteet tai esimerkiksi sukulaisten arvotto- mat sisustustaulut. Kuka huolii 20 vuotta vanhoja vauvan potkukousuja tai tauluja, joissa kehykset ovat kuvaa arvokkaammat?

Niina Silander muistuttaa, että kirppistely on nykyään suosiossa, ja se taas tarkoittaa, että retro kelpaa.

– Nykyaikana ei ole olemassa vain yhtä muotia, vaan monien mielestä vanha ja erikoinen on kivaa, ja he etsi- vät juuri sitä. Siksi veisin arvottomilta tuntuvat mutta ehjät ja käyttökelpoi- set esineet joka tapauksessa kirppu- torille tai kierrätyskeskukseen. Aivan kaikelle ei löydy ostajaa, mutta ylläpi- täjät osaavat hoitaa sellaiset oikeaan lajitteluun, hän rohkaisee. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Radiosta tuli suomalaisten yhteinen kansanhuvi

1920-luvulla Suomi oli nuori tasavalta, joka vasta rakensi monia tärkeitä instituutioita. Esimerkiksi säännöllinen yleisradiotoiminta alkoi meillä vuonna 1926, tarkalleen sanottuna perjantaina 9. syyskuuta. Suomen Yleisradio, ystävien kesken Yle, viettää siis tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan!

Lähetyksen kuulutti alkaneeksi kulttuuripersoonana,

oopperalaulaja Alexis af Enehjelm, josta tuli siten Ylen ensimmäinen kuuluttaja. Saman vuoden joulukuussa alkoi muun muassa Markus sedän Lastentunti, joka ilahdutti lapsia huikeat kolmekymmentä vuotta. Ensimmäisenä vuotenaan Yle aloitti myös kieltenopetuksen, radioinnit eduskunnasta sekä sinfoniakonserttien lähettämisen.

Aluksi ohjelmia tallennettiin vain kokeeksi, joten Yleisradion ensimmäisiltä vuosilta ei ole harmillisesti säilynyt ohjelmia kuultavaksi. Radio säilyi kuitenkin suomalaisten välineenä 1950-luvun loppuun saakka, jolloin hiljalleen yleistyntynyt televisio alkoi korvata sen kansanhuvina.

Lähde: www.yle.fi

Freepik

Tykkää FACEBOOKISSA!

meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Kitukasvuinen Kouluista Suussa Ällötää Säädetty Arabivaltio Saturenki

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Sotkevaa **Elokuvan teossa Tuliterä Alut** **MAI-NIO** **KAMU** **Suo-jia** **Lu-paus** **Kiina, Japani Pih** **Olo-tilat** **Tyyli** **Khalifa Leoni**

AUTS! **Harala Hintsa** **Kuppi** **Ehkä se on...**

Bas-set **Vel-loa** **Hai-sevia** **-joki** **Juhla-Nauru** **Näyt. Suvanto** **Vahvat** **Reikiä AUKI** **Merellä Pitkäripaisia** **Jä-tit** **Matka Level** **Pääkaupunki Karkailut** **Musta-kin** **Kulku-väylä** **-uni**

Lei-ville **Pys-tyssä** **Poi-kia** **Omenan omistaja ?** **Ruuh-kaiset** **Lanka-kin** **Maha-1.** **Nopea luku** **Tottu-mus** **Se pitää!**

**Luotettavat
LVI-ratkaisut
vuosien
kokemuksella**

- LVI-Huoltotyöt ja -kunnossapitotyöt
- Putkistojen kuvaus-, pesu- ja -paikannus palvelut
- Putkirikkojen korjauskaivuutyöt
- LVI-konsultaatio
- Jätevesisuunnitelmat ja jätevesijärjestelmät

Salon LVI-palvelut Oy

040 826 9088 | kalle.toivonen@salonlvipalvelut.fi

www.salonlvipalvelut.fi

NAPPAA BONUS TALTEEN LÄMMITYSÖLJYSTÄ

Kätevä verkkopalvelumme kotitalouksille ja yrityksille
palvelee 24 h vuorokaudessa osoitteessa:

SSOLAMMITYSOLJY.FI

YRITYSASIAKAS!

S-Business-kortilla
saat myös polttoöljystä
alennusta.

s-business.fi/polttoöljy

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO:n
asiakasomistajana
saat meiltä yksityistalouden
lämmitysöljyystoista
Bonusta jopa 5 %

Voit myös soittaa tai laittaa sähköpostia!

Lämmitysöljymyynnin puhelinpalvelu

on avoinna ma klo 9-14 ja ti-pe klo 9-12

sso.lammitysoljypalvelu@sok.fi

puh. 075 3030 1030

(0,0835 €/puhelu + 0,1209 €/min)

**PELTI- JA TIILIKATTOJEN
MAALAUSTYÖT
SEKÄ MUUT
ULKOMAALAUSTYÖT**

PYYDÄ TARJOUS TYÖSTÄ

044 040 0286

janne@kpl.fi

www.kpl.fi

Kaivuu- ja maansiirtotyöt

Multaa, soraa, hiekkaa

Piha- & viherrakennus

Salaojakaivuut

Metallityöt

Puunkaato

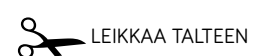
Nostotyöt

MP-TEC

045 121 1655

www.mp-tec.fi | mikko.pusa@mp-tec.fi

TÄYDEN PALVELUN RAUTAKAUPPA PALVELUKSESSANNE

Lämpimästi tervetuloa ammattilaistemme palveltavaksi.

Myllyojankatu 11, Salo

Arkisin 7-18, La 8-15, Su 10-14

P. 040 306 6200 | k-rauta.fi/passeli

Kaipaako sauna ja kylpyhuone
uutta lasipintaa?

Kaipaako ikkunat tai lasit korjausta?

Haaveiletko toimivasta
terassilasituksesta?

Meiltä saat kaikki lasituotteet tilaustyönä, mittojen mukaan.
Terassilasitukset, saunat, keittiön välitilat,
sisustus, peilit, hyllyt sekä erikoislasit.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Laadukasta lasiasennusta Varsinais-Suomessa.

LASILIIKE
TUOTE

040 196 3629
myynti@dwtuote.fi
Kailinniituntie 8, 24800 Halikko
Avoinna: Ma-pe 8-16
www.dwtuote.fi